

Олег К. РОМАНЧУК, публіцист, шеф-редактор журналу «Універсум»

ХТО ВРЯТУЄ НАШІ ДУШІ, АБО ЗАГРОЖЕНА УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ

«Проекти нової країни завжди повинні спинатися на мову, історію, на культуру як базис відмінностей від інших, який формує масову ментальність»

Георгій Поченцов. «Контроль над розумом»

«**Н**аціональна ідея – це для свідомої людини ціла культурна програма. Коли я кажу – я Чех, мушу мати культурну програму». Це засадниче твердження Томаша Масарика, першого президента Чехословацької Республіки, яскравий приклад наслідування для сучасних Українців – чехи і словаки геть-чисто відкинули теорію поглинання чеської культури німецькою.

О цій самій порі, на початку 20-х років минулого століття, про нагальну потребу виконувати культурна програму для розвитку нації звертав увагу публіцист Микола Шаповал: «*Політичну боротьбу в ім'я створення української влади ми мусимо вести безупинно, не вгаваючи... Але одночасно із цією боротьбою треба вести суспільно-визвольну роботу: виконувати нашу господарську й культурну програму*». На цьому наголошував і великий український державник В'ячеслав Липинський: «*Без традиції немає культури, а без культури – немає нації*».

Майже сто літ минуло, а ці застереження й досі актуальні. Чи має зараз Україна культурну програму, про яку згадував Масарик? Питання риторичне. Здавалось би, саме сьогодні, під час неоголошеної Росією війни з Україною, всіляке сприяння розвитку української культури як ніколи важливе для нашої держави. Однак нинішня влада, яка уособлює державу, цієї істини, цього очевидного факту не помічає, не хоче визнавати. Причина банальна: масмо НЕУКРАЇНСЬКУ владу. Нинішня Українська влада лише за формою є українською, за змістом вона російська. А зміст, як відомо, важливіший за форму. Приміром, так званий український олігархат насправді жодною мірою – ні етнічно, ні ментально – не є українським. Все українське для нього чуже, вороже, неприйнятне.

Пригадалась вельми повчальна історія часів Другої світової війни, коли англійський парламент ухвалив рішення припинити державне фінансування культури на 1941 рік. На запитання Вінстона Черчилля, навіщо це зроблено, почув у відповідь: «Нам потрібні гроші, щоб воювати». Прем'єр-міністр попросив уточнити: «А заради чого ми, власне, воюємо?» У висліді фінансування культури було поновлене.

У книжці Юрія Луценка «По обидва боки колючого доту» подибуємо на промовисте одкровення: «*Доки бізнес та політика ще так-сяк пручаються в кліщах «примусу до братського союзу» за наш кошт, духовно нас вже занурили в рускій мір. Гримуча суміш торжеств криміналу, культу продажності та імперського мочилова іногородців у сортах летється на всіх української ТВ-кнопках*».

Автор наголошує, що «невбиєнний запах баланди і немитого ганчір'я» Лук'янівської в'язниці «так не гнітить, як цей духовний сморід». Мав рацію нинішній очільник фракції БПП у Верховній Раді. Але інформаційний простір України й нині просякнутий російським духовним смородом. Гібридна війна в культурній сфері триває.

«Російська культура є продуктом одвічного тоталітарного устрою. Тому вона є постійним природним середовищем для ідей тоталітаризму й расизму. Вона є соціально

небезпечною для будь-якого демократичного суспільства. Нам і раніше не було чому вчитись у цієї культури – нема чому й сьогодні, – підкреслимо це ще раз. Але розуми наших людей, нашого народу були за минулий час ґрунтовно запаскуджені «досягненнями» цієї культури. Слід би сказати, радше, – антикультури. Тому без очищення від цього не мислиться можливим жодне національне відродження, це – природна річ. Звідси конче треба: звільнити остаточно від впливу цієї культури нашу європейську українську культуру, частину загальнолюдської культури; очистити українську мову, пильно, ретельно та радикально, від усього того, що було за колоніальних часів привнесено до неї мовою російською: як стихійно, так і внаслідок примусу» (Олександр Боргард, професор, доктор-фізико-математичних наук, Донецьк, 1994).

Президент Петро Порошенко заявив, що нова Воєнна доктрина України офіційно констатує, що воєнним противником України є Росія. Браво. Нарешті речі названі своїми іменами. А ще Петро Олексійович визнав: «*Всі актуальні загрози та воєнні виклики, на жаль, пов'язані з Росією. І всі вони носять тривалий характер. Свідоме чи підсвідоме несприйняття незалежності України настільки глибоко укорінене у менталітеті російської політичної еліти, що воно нікуди не подінеться в історичній перспективі*». Правильно. Але. Досі нерозв'язана архіважлива для утвердження Української державності проблема – цілковитий відрив від російської імперської культури. Вона донині за сприяння угодовської влади продовжує тримати душі українців у полоні.

На зміну активній русифікації прийшла «повзуча», побутова. Ще підступніша, ще агресивніша. Після Революції Гідності українська мова відчутно здає позиції у владних структурах, на телебаченні, в ЗМІ, прикриваючись підступно-фальшивим гаслом «Єдина країна – Єдина страна». Насправді це політична спекуляція, котра, по суті, забороняє порушувати питання дискримінації українців, які розмовляють українською мовою. Бо, мовляв, тим самим, порушуються права російськомовних громадян України. Тож активісти громадського руху «Простір свободи» б'ють на сполох. Та поки що безуспішно.

На головній інтернет-сторінці медіахолдингу ZIK, до якого належать телеканал ZIK та інформаційна агенція «Західна інформаційна корпорація», можна побачити зображення українського прапора, а на ньому напис: «Україна єдина. Страна одна». Це фальшиве гасло зумисне програмує на двомовність, легалізує російську мову як державну, хоча в Конституції України чітко зафіксована одна державна мова. Українська.

Знаний мовознавець, професор Колумбійського університету Юрій Шевчук, слушно каже, що «мовна шизофренія» в Українській державі підриває зсередини систему української мови. А мовне середовище, як відомо, формує світогляд, свідомість.

Мовна ідентифікація важлива для збереження життя, – стверджує Богдан Яременко, дипломат, голова правління БФ «Майдан закордонних справ»: «*Перше підтвердження, що питання мови на полі бою не є пустою балаканиною сьогодні дали російськомовні інструктори медики. Встановлюючи голосовий контакт з пораненим, який часто перебуває в стані шоку, для забезпечення ідентифікації (щоб не під-*

стрелив свого, який йде йому на допомогу) неодмінно треба перейти на українську мову. Отже мовна ідентифікація важлива для збереження життя. І водночас немає жодного значення для 90 відсотків офіцерів військоматів, яких я бачив за ці дні».

Культурний колоніалізм триває. Досить лише ознайомитись з «репертуаром» українських телеканалів. Російська мова, яка безугавно й безупинно лине й лунає з екранів телевізорів, з радіо вбиває українську ідентичність, вбиває українську душу. Сприяє цьому і двомовна шизофренія, що вже зашкалює на телеканалах і в радіоетері, згубно впливаючи на психіку й ментальність україномовного глядача/слухача.

«Значна частина української еліти, володіючи українською мовою, й далі послуговується російською і звертається нею до українців. Як наслідок цього хаосу українська мова перестала виконувати свою основну функцію – ідентифікаційну» (Ігор Каганець).

Ще у 19-му столітті знаменитий англійський філософ Джон Стюарт Мілль відзначив, що мова визначає світогляд та громадянську позицію людини. Яким є світогляд і громадянська позиція міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, який не розмовляє державною мовою? Мовляв, мене й так зрозуміють. Ви собі як хочете, а я розмовлятиму як мені зручно. Як бути з Конституцією (Ст.10), яка гарантує, що держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України? У даному разі посиляться на існування Ст.300 (право на індивідуальність) Цивільного кодексу України недоречно. Невже пан Аваков не розуміє, що державна мова – це питання національної безпеки?

Перший міністр оборони України Костянтин Морозов блискуче опанував українську мову за якихось три місяці. Бо чудово усвідомлював, що русифікація є загрозою державності (Костянтин Морозов: «МОЯ УКРАЇНІЗАЦІЯ» (<http://universum.lviv.ua/journal/2014/5/morozov.htm>)).

Симптоматично, що оригінал тексту Меморандуму про виконання положень Протоколу за результатами консультації Тристоронньої контактної групи в Мінську, підписаного 19 вересня 2014 року, складений російською та англійською мовами. Українська, наскільки мені відомо, не використовувалась.

20 травня 2014 року народні депутати проголосували за прийняття «Меморандуму порозуміння і миру» в якому зафіксовано: «Поруч із конституційним статусом української мови як державної, Верховна Рада забезпечить гарантування статусу російської мови (виділення наше. – О.Р.). Держава також гарантуватиме підтримку мов національних меншин у місцях їх компактного проживання».

Що означає ієзуїтське формулювання **«забезпечить гарантування статусу російської мови»** можна лише здогадуватись. «Всім зрозуміло?» – поцікавився у народних обранців в. о. Президента України Олександр Турчинов. Депутати промовчали.

«Є всі підстави вважати таку заяву Турчинова не інакше як спрямовану на втілення мети Путіна: усіма правдами і неправдами легалізувати такий статус російської мови в Україні, який би, щонайменше, дозволяв поступово витіснити українську мову із державного і суспільного життя <...> Заявлену Арсенієм Яценюком можливість у майбутньому саме рішеннями місцевих рад надавати російській та іншим мовам «статус спеціальної» слід сприймати не інакше як інструмент боротьби зі статусом української мови як державної» (Сергій Головатий).

А тепер уже й Петро Порошенко вважає, що російська мова повинна отримати особливий статус, тоді як українська залишатиметься єдиною державною мовою. Дивна позиція. «Обов'язком держави – як того вимагають європейські стандарти – є навчити кожного громадянина державної

мови. Я – так само, як і ви – не маю обов'язку володіти російською мовою. Тому, коли зі мною не хочуть спілкуватися українською, цим самим зневажають не тільки мене як людину, а й зневажають інститут української державності, а отже – і саму державу» (Сергій Головатий).

Готовність зробити російську мову чи то другою державною, чи то офіційною в деяких регіонах України у жодному разі не може бути компромісом Києва з Донецьком чи Луганськом. Твердження про упосліджений стан російської мови в південних і східних областях України – абсурдні й спекулятивні. Державна мова – це інститут державності. Саме тому Владімір Путін перетворює українську мову на мішень.

2005 року секретар Ради національної безпеки і оборони України Петро Порошенко після представлення його апарату РНБОУ пообіцяв зупинити процес закриття російських шкіл, відновити у вищих навчальних установах групи з російською мовою навчання, а також створити телевізійний канал і радіостанції для російськомовного населення. *«Національні інтереси якої держави має намір захищати Петро Порошенко? Таке питання виникло в мене після оприлюднення паном Порошенком заяв щодо загроз національній безпеці України з огляду на стан функціонування російської мови в Україні»*, – дивувався тодішній заступник голови НРУ Василь Куйбіда.

У день інавгурації Петро Порошенко звернувся до «жителів Данбаса» російською. Чому були зневажені українці Донбасу? Адже і на Донеччині, і на Луганщині проживають мільйони україномовних громадян, стероризованих бандитами-сепаратистами, на допомогу яким в Україну вдерлася Росія під фальшивим гаслом захисту російськомовних мешканців самопроголошеної «Новоросії». Російською розмовляє Владімір Путін – російський фашист число один. Уже цього, здавалось би, достатнього, щоб в Україні всі заговорили українською. Але ж ні...

11 липня 2013 року, Голова Ради Російської Федерації Валентина Матвієнко нагородила Бориса Ложкіна, майбутнього очільника Адміністрації Президента України, найвищою нагородою Ради Федерації – Почесною грамотою, зазначивши при цьому: *«Борис Ложкін керує видавничим домом, який працює з російськими медіа. <...> Нам дуже важливо, щоб ми взаємозбагачували один одного, наші культури, розвивали нашу дружбу і російську мову на Україні. І, звичайно ж, видавничий будинок, який представляє російські медіа, грає в цьому неоціненну роль»*. Оце так...

Тим часом ця особа цікава не лише з погляду внеску в українську культуру. Мас-медіа неодноразово звертали увагу на ймовірне приховування Борисом Ложкіним активів, розміщених за кордоном (<http://expres.ua/main/2015/05/05/134656-zlochyn-pokarannya-glavy-administraciyi-prezydenta>, <http://expres.ua/main/2015/04/27/133635-novi-tayemnyci-borysa-lozhkina-yogo-groshey>). Його патрон і через три місяці не знайшов за можливе відповісти редакції «Експресу», чи досі контрольне заокеанські офшорні рахунки (<http://expres.ua/main/2015/09/14/151626-tayemni-bankivski-rahunky-poroshenka>). ЗМІ Австрії розповіли про подробиці справи, в якій фігурує Ложкін (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/09/25/7082618/>). Бізнес-минулим Бориса Ложкіна зацікавився і народний депутат Сергій Лещенко (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/leschenko/5603fa5204236/>), газета «Експрес» вчергове оприлюднила журналістське розслідування «Права рука Порошенка у глухому куті» (<https://gazeta24.com/article/67291>)...

Але це так. До слова. Ми про культуру. Про повзучу русифікацію, яка триває. Про українську мову, яка перестала виконувати вкрай важливу функцію – ідентифікаційну. Відтак незрозуміло – хто свій, хто чужий.

Навіщо євреям знадобився іврит? Могли б і на ідіш спіл-

куватися. Але ж ні. Знайшли силу й насагу реанімувати стародавню, здавалось би назавжди втрачену мову. Бо добре розуміли, що Слово має свою інформаційну енергетику, впливає на психіку, формує ментальність, консолідує суспільство. Українська мова – це водночас потужна мілітарна зброя. Російські вояки у розмовній українській мові практично нічого не тямлять, погано розуміють письмову. Висновок: українським воякам сам Бог велів користуватися рідною мовою.

Ще 1992 року український письменник і громадський діяч Володимир Яворський радив українцям рішуче розрубати традиційну психологічну лінію українець-росіянин: *«Україні треба незалежнюватися від Росії у всіх сферах, розірвати з нею усі зв'язки <...> І найважливішим є, звичайно, незалеження психологічне. <...> Взагалі у практичній політиці поділ людей слід робити не за етнічним, а за ідеологічним принципом. Головним має бути, щоб людина визнала українську націю своєю найвищою цінністю, пройнялася духом боротьби за Україну»* (<http://www.universum.lviv.ua/journal/2014/4/voroh.htm>).

Україна щодо Росії – це доктор Моро, який творив монстрів, це доктор Франкенштайн, який створив потвору, це Голлівуд, який винайшов Термінатора. Українці відповідальні за появу цього геополітичного виродка. І мусимо з ним покінчити. Можливо, на культурному фронті насамперед.

«Інформація є інформація, а не матерія і не енергія», – наголошував Норберт Вінер. Інакше кажучи, факт є фактом. Яких доказів потребує той факт, що державна мова і мова спілкування – не одне й те саме. Вони виконують різні функції, на них покладені різні завдання. Державна мова – це узаконений порядок. Ну не можна одночасно користуватися правилами дорожнього руху, прийнятими у Великобританії і в Україні. Найпарадоксальніше і найпечальніше, що після Революції Гідності, коли здавалось би появилася унікальна можливість переродитись заново, українська культура не відчула і не отримала належної державної підтримки. Це добре помітно на прикладі так званого українського телебачення.

Московська політбратія/режисура за сприяння місцевих угодівців і потенційних колаборантів, накрившись «спільною советською шинелею», колись силоміць накинутаї Україні, за допомогою різноманітних телесеріалів і розважальних передач продовжують нав'язувати українцям сумнівні смисли, за допомогою яких прагнуть й далі утримувати українських громадян в імперському культурному полоні. Мовляв, «сматріте, ми пачті такіє же как ви, у нас обцяя історія». І тут же фарисейські прищеплюють бацили ненависті й агресії, заздрощів і клетократії, намагаючись перетворити українців на безвольні жертви інформаційно-пропагандистських технологій.

Чому Українська держава не помічає небезпеки? Невже війна нічому не навчила наших політиків? Невже незрозуміло, що так звана російська культура є могутнім чинником колоніальної експансії: спершу маргінальна культура москвитів з їхньою штучною мовою, зати «зелені чоловічки». Силовому протистоянню передувє війна психологічна – давним-давно перевірена істина. У нашому випадку російська окупація починається з телевізора. Загрозу національній безпеці створюють всі, без винятку, російськомовні фільми. Про жодну політкоректність сьогодні не може бути мови. «Для того, щоб перемогти ворога, його треба ненавидіти», – наголошував советський пропагандист Ілля Еренбург. І мав рацію. Зараз не на часі спекулювати поняттям існування улюбленого советського або російського кінофільму – комедії чи трагедії, драми чи мелодрами, детективного чи пригодницького серіалу. Ностальгія неприпустима. Переможемо ворога тоді й розберемося з кіношедеврами, створеними за Хутором Михайлівським.

Ілюзій з приводу того, що, приміром, телеканал «Інтер» стане проукраїнським, немає. Досить лише згадати

скандальну новорічну програму і не менш контроверсійну, м'яко кажучи, «Мрію про Україну». Телеканал продовжує справно виконувати місію «культурного інтегратора», «культуртрегера»–«цивілізатора», поширюючи міфи про «щасливе й радісне» советське минуле, пропагуючи фальшиву советську героїку тощо. Ліцензії «Інтера» так і не позбавили. ICTV, «1+1», ТРК «Україна» та інші телеканали (це стосується і так званого українського сегменту інтернету, де править бал російська мова, а українська часто-густо представлена неоконкретними комп'ютерними перекладами) також щедро підготовують тих, кому байдужа Українська держава, хто пречудово почувається в культурному та інформаційному полоні Московії.

Ну неже не може Україна обійтися без «Міжнародного союзу КВН» чи «Битви екстрасенсів»? Відповідь, тривіальну, знаходимо у Єфима Островського, знаного й успішного російського політтехнолога, спеціаліста з електорального менеджменту: «У сучасному світі ресурси мови і культури є більш важливими, ніж ресурси території». Добре сказано. У сучасному світі перемагають смисли. Культура творить і транслює смисли, сприяє їхньому ефективному засвоєнню. На прикладі Росії це добре видно – через підконтрольне телебачення Путін зумів нав'язати й прищепити російському суспільству смисли і вподобання «найкращого друга фізкультурників».

Саме тому й вигулькує на «Інтері» 26-серійна телесага «Дім зразкового утримання», а за нею серіал «Красная королева» з яскраво вираженими советськими смислами? Невже українцям конче потрібна Москва, яка «слезам не верит» чи «Зорі здесь тіхіє», чи «Без права на ашибку», або ж «Легавий», «Кагда зацвєтєт багульник», «Наркомовській абоз», «1942-й», «Паследній бранепойзд», «Вчера закончилась вайна», «Развдчікі», «Ахотнікі за караванами», «Снайпер 2. Тунгус», «Адеса-мама»?.. Ці та інші російські фільми демонструвалися на українських телеканалах, до речі, влітку цього року. А восени знову вигулькнув просовєтський серіал «Снайпер-3». Паследній вістріл». А за ним «Клан ювеліров», «Каралева бандітов»...

Культура творить і транслює смисли, сприяє їх ефективному засвоєнню. Але якщо висока культура допомагає рухові нації в майбутнє, то інша скеровує на задвірки цивілізації. Наочний приклад. 16 жовтня сайт «Патріоти України» (<http://patrioty.org.ua/sogodni-yih-smishit-biloruska-a-zavtra-ukrayinska-glyadachi-vimagayut-pokarannya-dlya-telekanalu-stb/>) повідомив, як ведучі СТБ сміялися над білоруською мовою в ефірі. Під час виступу Наталії Білозерової з Мінська на українському телешоу «Танцюють всі» у Харкові члени журі Влад Яма, Костянтин Томільченко і Тетяна Денисова знайшли мову учасниці передачі смішною. Віктор Уколов написав: *«Требую официального извинения руководства телеканала СТБ Владимира Бородинского за разжигание межнациональной розни и пренебрежение к языку нашего соседа в эфире телеканала. В то же время обращаются к Национальному совету по вопросам телевидения с требованием оштрафовать телеканал СТБ. Сегодня они смеются над белорусским языком, завтра – их будет смеить украинский»*.

Нові світи можуть творити тільки нові знання і лише за рахунок їх інтенсивного поширення. Чи може Росія запропонувати щось нове? У жодному разі. Весь хід історії це підтверджує. Нинішня Росія – це потворна геополітична ретросистема, яка неспроможна забезпечити своїм громадянам рух у майбутнє. Тож взялася реанімувати старі смисли. Загниваючи на маргінесі цивілізації, путінський режим намагається силоміць втягнути у свою компанію сусідні держави. Наслідком авантурних діянь рашизму стала гуманітарна катастрофа в головах громадян Росії, мешканців Луганської та Донецької областей.

У сучасному світі перемагають смисли. Хто зуміє нав'язати суспільству нові смисли, той переможе. На прикладі Росії це добре видно – Путін зумів нав'язати громадянам через підконтрольне телебачення імперсько-советсько-сталінські смисли і вподобання.

Реальна незалежність вимагає створення власного національного інформаційного простору. Ефективного. Авторитетного. Тим часом в Україні концепцію інформбезпеки обіцяють ухвалити лише під Новий 2016-й рік. Обіцяного, як мовиться, три роки чекають. А війна триває вже півтора роки...

Якщо не матимемо власної культурної стратегії – житимемо за чужинецькою, продовжуватимемо існувати в системі чужих смислів. Імперських. Російських. Советських. Треба мати лідерство інтелектуальне або духовне. На жаль, світоглядної революції в головах правлячої української еліти не сталося. Тож вона нових смислів не несе. Відтак українцям не без успіху нав'язують чужі ідеї, чужу міфологію. Українці продовжують жити у світі російсько-советських телевізійних і книжково-газетно-журнальних нарративів – символічних сюжетів, за якими (часто на підсвідомому рівні), відтак дійсність частенько впорядковують, інтерпретують, структурують за стратегічними планами рашистів...

Чи замінила якісна українська телепродукція заборонені російських серіали? ЗМІ принаймні запевняли, що восени на ICTV стартуватимуть детективні серіали українського виробництва. І що ж? ВСІ ВОНИ РОСІЙСЬКОМОВНІ. «Совпаденіє?» Не думаю. У розрекламованих телефільмах українська мова мала б звучати природно, стати своєрідним знаком якості. Не судилося. Чому зігнорували державну мову? Хто «замовив музику»? Кремль? Луб'янка? Ясе-нєво? Чи рідні хруні-угодовці?..

Книга, текст, фільм, пісня здатні коригувати дійсність, творити нову реальність. У масову свідомість через професійно відредаговані й зрежисеровані образи впроваджується новий/інший тип дійсності. Телебачення – це новітня технологія доставки нових і старих смислів. Чи може Українська держава запропонувати своїм громадянам нові смисли, створити нові засоби й методи їх доставки?

Твердження, що російськомовні громадяни люблять

Україну не менше, ніж україномовні справедливе. Але як не парадоксально, при цьому непомітно й лагідно нівелюється статус української мови як державної. Тож у скорому часі «Єдина країна» може перетворитись на «Єдину страну». Не Україну. На цю небезпеку звернув увагу мовознавець Тарас Марусик у виступі на Міжнародному «Форумі на підтримку української мови «Нас об'єднає мова», що відбувся у Києві 1 липня 2015 року: *«Насправді, існує реальна загроза, що на зміну глобальній і шовковій русифікації Російської імперії та Радянського Союзу може прийти патріотична русифікація імені багатьох нинішніх політиків, яка продовжуватиме абсолютно безкарно «унормовувати» мовне поле українського суспільства таким чином, щоб українська мова не дуже заважала російськомовним патріотам».*

Тож застереження народного депутата України Євгена Рибчинського більш ніж слушне: *«Росія не на Донбасі і не в Криму. Росія вже давно на вулицях Києва і Львова, Одеси і Дніпропетровська. Допоки українці думають російською, Росія скрізь».*

P. S.

Зміни можуть відбутися, якщо в них хтось зацікавлений. У червні, виступаючи з посланням до Верховної Ради, Петро Порошенко заявив, що 2016 рік в Україні буде оголошено роком англійської мови. 15 жовтня на урочистостях з нагоди святкування 400-річчя Києво-Могилянської академії президент України запропонував, щоб *«і в Україні, а не лише в Могилянці, крім української, з'явилася ще своя робоча мова. І цією мовою по праву має бути англійська».*

Пропозиція, начебто, цікава. Але. Незрозуміло, чому «по праву» робочою мовою в Україні має бути англійська, якщо держслужбовці, високопосадовці, міністри й депутати не знають і вперто не прагнуть знати державної мови. Української. Не дивлячись на це, Петро Порошенко оголошує, що в найближчому майбутньому володіння англійською мовою стане одним із найважливіших критеріїв, при прийомі на державну службу. Помовчимо? Цікаво, наскільки рівень володіння англійською мовою корелюватиме з рівнем життя пересічного українця, з рівнем його доходів?

Єдина страна закінчилася. Почалася юнайтед кантрі

Незабаром на екранах телевізорів замість напису «єдина країна єдина страна» появиться напис «єдина країна united country». Такий прогноз можна зробити після нещодавньої пропозиції президента України щодо введення в країні англійської мови як другої робочої мови.

Під час урочистостей, присвячених 400-річчю Києво-Могилянської академії Глава держави похвалив керівництво вишу за використання двох мов у процесі навчальної діяльності – української та англійської. Далі він сказав: «Було б дуже добре, щоб і в Україні, а не тільки в Могилянці, крім української з'явилася ще своя робоча мова. І цією мовою по праву має бути англійська».

Допитливого читача пропоную ще раз прочитати цитату і звернути увагу на словосполучення «крім української з'явилася ще своя робоча мова». Ви зрозуміли, що тепер крім чужої української має з'явитися своя англійська? Ні? Ви вважаєте, що це пан Президент не вміє висловлюватися чужою українською? Чи може Ви вважаєте, що пан Президент неправильно переклав на чужу українську підготовлений на своїй мові помічниками текст?

Ви прибічник іще якихось оправдань? Тоді маленька загадка. З 1 січня 2016 року вводяться нові внутрішні паспорти де замість російського язика тепер буде інгліш. Запитання: для чого у внутрішньому документі особи потрібна іноземна мова? Правильно: для зручності нової окупаційної адміністрації, яка не володіє чужою українською мовою.

В останньому реченні пан Президент торкнувся прав англійської мови. Може в законодавстві якоїсь з колоній і прописане право англійської мови, але в Україні, згідно поки що чинного законодавства, цієї норми нема. Хоча цей недолік виправити легко.

Знавець англійської може мені дорікнути щодо правильності перекладу на англійську виразу «єдина країна єдина страна». Я не знаю який глибокий смисл заклав автор цього виразу (імовірно він і сам не знає), але у мене нема бажання перейматися тонкощами перекладу зі своєї української на будь-яку чужу та ще й недолугу мову.

До речі. А який з трьох існуючих типів англійської мови хоче ввести пан Президент: консервативний (мова королівської сім'ї і парламенту), прийнятий стандарт (мова ЗМІ), просунути англійську (мова молоді)? Чи може він мав на увазі американську? Тоді, будь-ласка пане Президент, введіть каліфорнійський діалект. Ну дуже вже смачно вони там щось постійно жують.

P.S. З «Война и мир» (?) мені запам'ятався епізод вбивства руським салдатіком в умовах поганої видимості свого офіцера тому, що той розмовляв чужою мовою. Цей нещасний випадок – своєрідна розплата за прийняття в недоелітному середовищі патологічне протиставлення себе до народу через демонстративне володіння чужою мовою.

Володимир БОГАЙЧУК, член Комісії людських та громадянських прав Світового конгресу Українців

<http://obozrevatel.com/>, 21 жовтня 2015 року